

Maailman viilein ja pimein metropoli – Cool Capital of Darkness (but warm inside)

Helsingin matkailu ja tapahtumat –
Visio ja tiekartta

Matkailulla ja tapahtumilla on tärkeä rooli kaupungin kilpailukyvyn vahvistumisessa sekä suuri merkitys kansainvälisen ja kansallisen Helsinki-kuvan luomisessa.

Johdanto

Matkailu on kehittynyt yhdeksi maailman suurimmaksi ja nopeimmin kasvavaksi toimialaksi. Matkailu luo uutta työtä ja toimeentuloa ja alalla on potentiaalia paisua edelleen. Samalla ala uudistuu jatkuvasti maailmaa muuttavien megatrendien ristipaineessa.

Matkailun ja tapahtumien kasvukäyrä on ollut Helsingissä nousujohteinen. Vuonna 2016 pääkaupunkiseudulla vieraili lähes 4 miljoonaa ulkomaalaista matkailijaa, jotka kuluttivat 1,2 miljardin euron edestä. Rekisteröityjen yöpymisten määrä nousi uuteen ennätykseen. Erityinen keihäänkärki on kongressimatkailu, jossa Helsinki on profiloitunut Pohjoismaisten ykköseksi. Helsingissä järjestetään vuosittain tuhansia erilaisia tapahtumia. Mm. Flow-festivaalin ja Juhlaviikkojen tapaan suurin osa vetovoimaisimmista tapahtumista järjestetään kesäkaudella.

Pohjoismaiden ja lähialueiden suurkaupunkeihin verrattuna Helsingin matkailu on kasvanut varsin vaatimattomasti. Seurantajaksolla 2010-2016 matkailijoiden yöpymiset ovat Helsingissä kasvaneet 12 prosenttia. Tallinnassa (31%), Tukholmassa (35%), Oslossa (40%), ja Kööpenhaminassa (60%) ollaan eri kymmenluvuilla. Oma tapauksensa on Reykjavik, jossa esimerkiksi kansainvälisten matkailijoiden yöpymiset ovat lisääntyneet 258% (2011-2016).

Kuluneen 15 vuoden aikana matkailun merkitys työllistävänä kasvualana on tunnustettu kaupungin strategioissa ja ohjelmissa, kuten mm. pääkaupunkiseudun matkailun kehittämisohjelma 2009-2012 ja Helsingin matkailun tavoitteet 2009-2012. Niiden aikana Helsingistä on tehty johtava kongressikaupunki, mutta laajemmin kehittämispanostukset ovat jääneet vaatimattomiksi.

Helsinki on vuosia sitten julistautunut tapahtumien kaupungiksi. Tänä aikana tapahtumien järjestämisen esteiden poistaminen on otettu yhdeksi hallinnon prioriteetiksi. Tuloksena on syntynyt paljon uutta kiinnostavaa kaupunkikulttuuria, mutta kaikin osin tavoitetta helpottaa tapahtumajärjestäjien työtä ei ole kunnolla saatu vietyä käytäntöön.

Uuden kaupunkistrategian mukaan Helsinki panostaa tulevaisuudessa matkailun edistämiseen, sekä suur tapahtumiin ja kongresseihin. Työhön on ryhdyttävä uudella tarmolla. Helsingin matkailun ja tapahtumien kehittämisen isoin jarru on todellisen tahdon ja kunnianhimon puute.

Tässä työssä on muotoiltu visio sekä tiekartta yhdessä matkailu- ja tapahtumalan yritysten ja toimijoiden kanssa. Lopputulos toimii työkaluna innostavan ja yhä elävämmän Helsingin tekemisessä kaikille. Läpileikkaava viesti on tarve saattaa Helsingin tahtotila kuntoon ja tuoda koko kentälle ja kansainvälisille areenoille näkyväksi, että Helsingin matkailussa ja tapahtumissa alkaa uusi aikakausi. Keskustelua matkailun ja tapahtumien tulevaisuudesta on laajennettava ja voimistettava. Visiotyö antaa aineksia käydä näitä keskusteluja.

7 keskeistä matkailun ja tapahtumien trendiä

Digitalisaatio

Matkailupalvelutarjoajien on oltava valmiita vastaamaan älypuhelinsukupolven tarpeisiin. Internet- ja someperustaisessa maailmassa parhaat vinkit sekä kuvat elämyksistä liikkuvat ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Digitalisaatio myös voimistaa yhteisöllistä kuluttamista, jolla kurkotellaan paikallisten arkeen. Toimijakentälle digitalisaatio puolestaan avaa mahdollisuuksia hyödyntää aiempaa tarkempaa tietoa ihmisten käyttäytymisestä.

Ilmastonmuutos

Maailman eri kolkkien lämpenevät kelit ja säiden ääri-ilmiöt yhteiskunnallisine vaikutuksineen tekevät suhteellisen viileästä ja stabiilista Helsingistä houkuttelevan vierailukohteen.

Kaupungistuminen

Globaalin kaupungistumisen myötä myös matkailusta tulee alati kaupunkikeskeisempää. Matkaillessa tukikohta on tuttu ja turvallinen kaupunkiympäristö. Kaupungistuminen myös generoi lisää vaurautta ja uusia potentiaalisia matkailijoita nopeasti kaupungistuvissa maissa.

Monikulttuurisuus

Matkailijat kansainvälistyvät. Globalisaation ja kansainvälisen liikkuvuuden myötä monikulttuurisuus ja sen osaamisen merkitys on kasvanut viime vuosina erittäin nopeasti. Toisaalta myös tekijät kansainvälistyvät ja matkailutarjonta rikastuu jatkuvasti synnyttäen uudenlaisia elämyksiä.

Talouden painopiste itään

Aasian eri puolilla tapahtuva talouskasvu on ollut voimakasta ja sen arvellaan jatkuvan edelleen. Vuoden 2016 aikana kiinalaisten matkailijoiden määrä kasvoi Suomessa 160 prosenttia.

Vastuullisuus

Eettiset ja ympäristöasiat koetaan nykyään yhä tärkeämpinä kysymyksinä. Vastuullisuutta vaalivat ja sitä korostavat kohteet koetaan täten sekä houkuttelevina että hyväksyttävinä.

Yksilöllistyminen

Vierailijat etsivät yhä selkeämmin yksilöllisiä ja paikallisia kokemuksia, autenttisuutta ja vuorovaikutusta paikallisten kanssa. Tämän myötä matkailu- ja tapahtuma-alalla korostuu niche-teemojen kasvava kiinnostavuus ja räätälöidyt elämykset.

Helsingin matkailu- ja tapahtumat lukuina

Helsingin vierailut (2016)

- 3,58 milj. yöpymistä, kasvua edelliseen vuoteen 3%
 - 46 % yöpymisistä kotimaasta, 54 % ulkomailta
 - 51 % vapaa-ajan matkalla (+1%), 49 % työmatkalla (+7%)
- Suurimmat lähtömaat olivat järjestyksessä Saksa, Ruotsi, USA, Venäjä, Iso-Britannia, Japani ja Kiina.
 - Eniten määrällistä kasvua saatiin USA:sta, noin 17 000 yöpymisvuorokautta enemmän kuin vuonna 2015.
 - Yöpymiset Venäjältä vähenivät 8 prosenttia.
- 3,9 milj. ulkomaalaista matkailijaa, (+0%)
 - 68% yöpyi, 53% hotelleissa
 - 42% lomamatkalla, 25% työ- tai kongressimatalla
- 17,2 milj. lentomatkustajaa, (+5%); 1,8 milj. vaihtomatkustajaa lentoasemalla, (+37%)
- 12 milj. laivamatkustajaa, (+3%)
- 409 000 kansainvälistä risteilyvierasta, (-6%)

Hotellit (2016)

- 59 majoitusliikettä, joissa n. 8 900 huonetta (+2%) ja 17 200 vuodetta
- Huonekäyttöaste 71,7 %, (+2,3 %-yksikköä)
 - Korkein käyttöaste elokuussa (83,9%), alin joulukuussa (58,9%)

Matkailun taloudellinen vaikuttavuus

- Rahankäyttö/matka (2015): suomalaiset 108 €, ulkomaalaiset 371 €
- Ulkomaalaisten rahankäyttö yhteensä (2016): 1,2 mrd. € (+13%)
 - Josta kiinalaiset 214 M€, venäläiset 125 M€ ja saksalaiset 73 M€
- Välittömät vaikutukset (2015):
 - Makailutulo HKI 1,6 mrd. €, PKS 4,4 mrd. € ml. Finavia, Finnair
 - Henkilötyövuotta HKI 10 400, PKS 19 800 henkilötyövuotta
- Kokonaisvaikutukset 2015:
 - Kokonaismatkailutulo HKI 2,3 mrd. €, PKS 6,3 mrd. €
 - Henkilötyövuotta HKI 12 000, PKS 23 000

Tapahtumat

- Tapahtumien määrä on runsas, yhden karkean arvion (2011) mukaan Helsingissä järjestetään keskimäärin 5 tapahtumaa per päivä.
- Tapahtumiin liittyvä rahankäyttö on merkittävää. 7 suuren tapahtuman osalta vuonna 2015 arvioitiin kokonaistaloudellisen olleen 100 miljoonaa euroa, josta Helsingin ulkopuolelta tulleiden osuus on 40-50 miljoonaa.
- Vuonna 2016 Helsingissä järjestettiin 286 kansainvälistä kongressia ja kokonaisuudessaan 60 800 kongressivierasta, joka on ennätysmäärä (+48%). Kongressimatkailun taloudelliset vaikutukset olivat lähes 115 milj. €.

Toimijat valmiita tasonnostoon

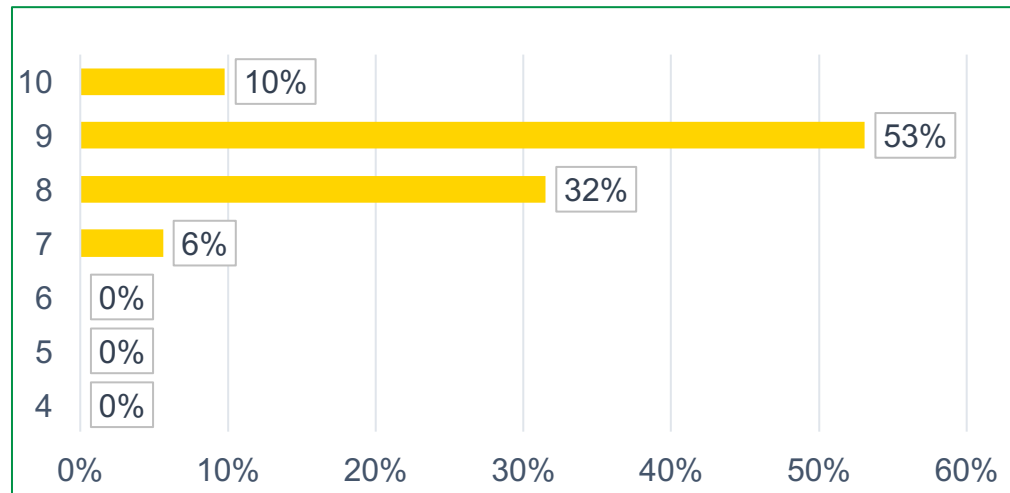
Maaperä Helsingin matkailun ja tapahtumien kehittämiseksi on otollinen. Visioprosessissa laaditussa kyselyssä toimijakentältä kysyttiin arvioita matkailun ja tapahtumien nykytilasta sekä näkymistä. Tulevaisuudesta kysyttäessä näkymät ovat positiiviset (ks. taulukot alla). Matkailussa 63% suhtautuu tulevaan erittäin optimistisesti ja tapahtumissa vastaavasti 51%. Lähes kukaan ei näe syitä synkistellä.

Ero nykytilan arvioihin on selvä. Suurin osa vastaajista koki matkailutarjonnan vetovoiman nyt hyvänä (arvosana 8: 51 %) tai tyydyttävänä (7: 33%). Tapahtumatarjonta nähdään hieman parempana. Vastaajista 50,3 % merkitsi sen hyväksi (arvosana 8) ja kiitettäväksi 27,3 % (9). Tapahtumissa yksi prosentti vastaajista koki tarjonnan erinomaiseksi, matkailussa ei kukaan.

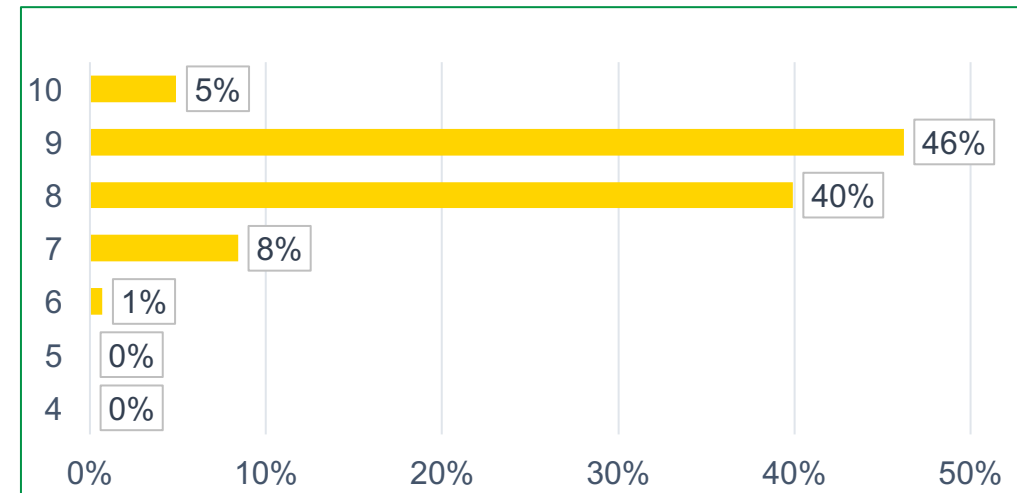
Yksi johtopäätös tuloksista on, että toimijat tiedostavat kehittämisen paikat ja ovat sitoutuneita toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla.

Millä arvosanalla arvioisit Helsingin tulevaisuuden näkymiä?
(4 = näkymät ovat erittäin huonot, 10 = näkymät ovat erittäin hyvät)

Matkailun saralla

Tapahtumien saralla

Helsingin matkailun visio: Itämeren piirissä matkailussa eniten talviviherailuja kasvattava kaupunkiseutu. Kesäisin Itämeren kiinnostavin saaristohyppelykohde. Tunnistetaan maailman luonnosta ja saunasta.

Helsingin tapahtumien visio: Euroopan kiinnostavin aktivistialusta. Helsingistä löytyy yksi Euroopan kiinnostavimmista kaupunginosista täynnä tapahtumia – Euroopan helpointa järjestää kaupunkitapahtumia.

Helsingin matkailun visio:

Itämeren piirissä matkailussa eniten talvievierailuja kasvattava kaupunkiseutu.

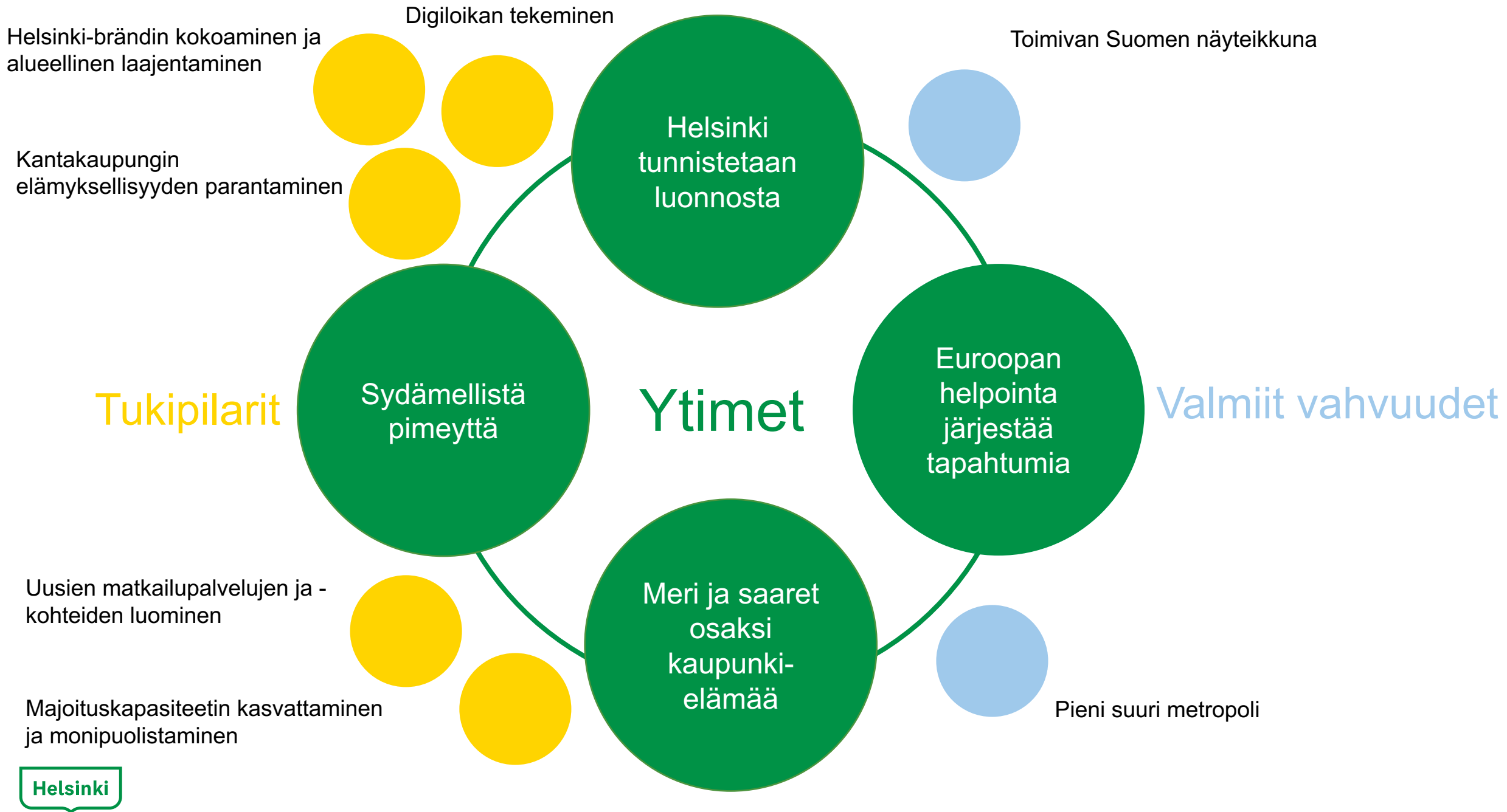
Talvimatkailuun on saatava profiilikohteita ja tapahtumia. Pimeys, lumi ja jää eksoottisia ja houkuttelevia elementtejä. Yhteistyötä Lapin kanssa talvimatkojen paketoinnissa.

Kesäisin Itämeren kiinnostavin saaristohyppelykohde. Saaret ja merellisyys sekä niiden luonto on selvä erottautumistekijä verrattuna muihin kaupunkeihin. Sekä saavutettavuus että palvelutarjonta on vielä nupullaan, potentiaali on suuri. **Tunnistetaan maailmalla luonnosta ja saunasta.** Luonto – saavutettava ja jokamiehenoikeudellinen – erottaa Helsingin muista metropoleista. Kliseisesti sauna on edelleen se, mikä Suomessa kiinnostaa ja vaikuttaa voimakkaasti matkustuskokemukseen. Helsinkiin tullut paljon kiinnostavia yleisiä saunoja ja esim. saunapäivä. Näitä hyödynnetään jo matkailussa hyvin, vielä paketoitavissa paremmin toimiviksi palveluketjuiksi.

Helsingin tapahtumien visio: Euroopan kiinnostavin aktivistialusta. Helsingistä löytyy yksi Euroopan kiinnostavimmista kaupunginosista täynnä tapahtumia – Euroopan helpointa järjestää kaupunkitapahtumia. Tuetaan kaupunginosien omaehtoista kehittämistä. Kehitetään palvelumuotoilua sekä isommille että pienemmille tapahtumille. Ruokitaan kaupunkiaktivismia ja tuodaan sen merkitystä esiin. Tällä hetkellä Helsingin kaupunginosia ei vielä tunnisteta kansainvälisesti kiinnostaviksi. Jaetaan kaupunki suurpiireihin tai ilmansuuntiin, joilla on jokaisella oma matkailullinen profiili, esim. etelä: klassikot, itä: rouheita, länsi: uutta tuleamista, pohjoinen: luonto. Tuodaan kaupunginosien luonnetta selvemmin esiin ja lisätään niiden tunnettuutta.

Tiekartta:

Työssä tunnistettiin 11 strategista kehitystyötä vaativaa aluetta vision tavoittamiseksi.

Ytimet

Päämäärät, jotka pitkällä aikavälillä määrittävät infran, palvelujen, kohteiden ja tapahtumien kehittämistä, jotta Helsingistä kehittyy itsensä näköinen, maailmanluokan vierailukohde.

Helsinki tunnistetaan luonnosta	Meri ja saaret osaksi kaupunkielämää	Euroopan helpointa järjestää tapahtumia	Sydämellistä pimeyttä
Muodostetaan luontoelämyksistä oleellinen ja helposti koettava osa Helsingissä vierailua.	Luodaan uusia kulkuyhteyksiä ja palveluja, jotka tuovat saariston arkisen helsinkiläisyyden piiriin.	Poistetaan esteet, jotka heikentävät kaupungin omalaatuisia kulttuuria esiin tuovan tapahtumakulttuurin elinvoimaisuutta.	Lisätään matkailu- ja tapahtumatarjontaa syksyyn ja talveen konseptuimalla pimeästä ajasta kiinnostava kaupunkikulttuuri- ja matkailusezonki.

Keskeiset toimet

Helsinki tunnustetaan luonnosta	Meri ja saaret osaksi kaupunkielämää	Euroopan helpointa järjestää tapahtumia	Sydämellistä pimeyttä
Muodostetaan luontoelämyksistä oleellinen ja helposti koettava osa Helsingissä vierailua.	Luodaan uusia kulkuyhteyksiä ja palveluja, jotka tuovat saariston arkisen helsinkiläisyyden piiriin.	Poistetaan esteet, jotka heikentävät kaupungin omalaatuisia kulttuuria esiin tuovan tapahtumakulttuurin elinvoimaisuutta.	Lisätään matkailu- ja tapahtumatarjontaa syksyyn ja talveen konseptoimalla pimeästä ajasta kiinnostava kaupunkikulttuuri- ja matkailusezonki.
<ul style="list-style-type: none">Luontoalueiden profilointiYhteydet kuntoonUusia matkailupalveluja, tapahtumia ja elämyspakettejaTuodaan luontoelämyksiä keskustaan	<ul style="list-style-type: none">Kehitystyö saariston saavutettavuuden parantamiseksiSaariston palvelujen kohentaminen, uudenlaisten retkien ja ohjelmopalveluiden synnyn edistäminenKaavoitetaan saariin tontteja majoituspalveluilleLisätään tietoisuutta saaristosta	<ul style="list-style-type: none">Tapahtumien lupajärjestelyn ja muun byrokratian helpottamisen jatkaminenAsenteiden ja toimintakulttuurin muutoksen edistäminenMarkkinointiyhteistyön lisääminen tapahtumajärjestäjien kanssaKiinteiden tapahtuma-alueiden perustaminen	<ul style="list-style-type: none">Laaditaan pimeästä ajasta ammentava myönteinen ja eksoottinen brändikokonaisuusKytetään työ poikkileikkaavasti muissa ydinteemoissa tapahtuvaan kehitystyöhönKoordinoidaan talvinen ankkuritapahtumien sarjaKohennetaan talviurheilun ja -ulkoilun olosuhteita

Helsinki tunnistetaan luonnosta

”Helsingissä luonto on lähellä, ja se on poikkeuksellista”

Luonto ja sen läheisyys urbaaniin elämään on Helsingin selkeä erityislaatuisuus. Nuuksio, Sipoonkorpi, Keskuspuisto, Viikki ja Vanhankaupunginlahti, Kivinokka, kaupunkimetsät, rannat ja eri saaret tarjoavat monipuolisen kattauksen luontoelämyksiä hyvin lähellä keskustaa tai kaupunkia. Helsinki myös toimii luontevana porttina muuhun luonto-Suomeen. Jo 1,5 tunnin ajomatkan sisällä metropolialueen omista kansallispuistoista on 5 muuta kansallispuistoa.

Selvitysten mukaan matkailijat odottavat näkevänsä Suomessa sekä kaupunkikulttuuria että rauhallista luontoa. Toimijakentässä luontoelämykset myös koetaan alueeksi, johon kannattaa keskittää voimavaroja. Kyselyssä luontoteema esimerkiksi nousi kaikista merkittävämmäksi erottautumistekijäksi Helsingille.

Luonto ja sen läheisyys yhdistetään tavallisesti myös muihin Pohjoismaihin. Mikään korkean profiilin kaupunki ei ole kuitenkaan toistaiseksi ominut luontomatkailua itselleen.

Kaupunki-luonto-yhteyden konseptointi muille kuin suomalaisille luontoharrastajille on kuitenkin jäänyt puutteelliseksi. Vierailijoiden on hankala saada tietoa eri kohteista ja luontoon liittyviä elämyspaketteja on lopulta vähän. Myöskään luontoaueita ja niiden mahdollisia palveluja ei ole profiloitu tavalla, jotta erityyppiset luontokävijät tunnistaisivat itselleen parhaiten sopivat vaihtoehdot.

Vaikka luontoa on jo hyvin lähellä keskustaa, teema ei ole selkeästi hahmotettavalla tavalla läsnä ydinkeskustassa, jossa matkailijat viettävät suurimman osan ajastaan. Lisäksi merkittävä pullonkaula on eri luontokohteiden saavutettavuus. Niiden luo ei ole helppo päästä julkisilla liikennevälineillä tai muilla liikennepalveluilla tai yhteydet eivät ole riittävän selkeitä.

Helsingistä tunnistetaan luonnosta

Ehdotetut toimet

Luontoalueiden profilointi

- Laaditaan valituille luontoalueille profiilit niiden läheisyyden ja elämyksellisyyden näkökulmasta.
- Esimerkiksi Keskuspuiston luontokokemus on erilainen kuin Nuuksion syvän metsän täysi hiljaisuus.

Kulkuyhteydet kuntoon

- Suunnitellaan ja toteutetaan selkeät ja suorat julkisen liikenteen yhteydet tärkeimpiin luontokohteisiin.
 - Idea uudesta palvelusta: Kehitellään sukkulaliikennettä Nuuksion ja Sipoonkorven luonnonpuistoihin helpolle metsässä piipahtamiselle kaupungin keskustasta ja esim. lentokentältä, jotta koneiden vaihdon välissä voisi tutustua luontoon.

Uusia matkailupalveluja, tapahtumia ja elämyspaketteja

- Edistetään eritasoisten ja kohteiden profiilien mukaisten palveluiden ja elämyspalveluiden syntymistä luontoalueille. Esitettyjä ideoita:
 - Luksusteltoja ja metsäravintoloita korkeaa palvelutasoa sekä extreme-metsäkokemusta haluaville.
 - Marjastus- ja sienestysretket, lintubongausta, tyhjyysretriittejä tai tuodaan kongresseja metsään.

Tuodaan luontoelämyksiä keskustaan

- Mahdollistetaan matalan kynnyksen ja pienimuotoisten luontoelämysten kokeminen ydinkeskustassa. Esitettyjä ideoita:
 - Luodaan keskustasta alkavia käveltäviä tai pyöräiltäviä elämyspolkuja, jotka sisältävät luontoa, kulttuuria ja ihmisiä samassa paketissa.
 - Rakennetaan johonkin suuremmista puistoista japanilaistyylinen pienoismetsä. Esimerkiksi Töölönlahden puistoon, josta on luonteva yhteys jatkaa luonnon parissa kohti Keskuspuistoa.

Meri ja saaret osaksi kaupunkielämää

”Ei muilla ole vastaavaa heti kaupungin edustalla olevaa luontopainotteista saaristoa”

Keskeinen osa Helsingin luonnon erityisyyttä on kaupungin edustalla aukeava saaristo ja sitä myötä kaupunkiin oleellisesti liitettävä merellisyyden tunne. Helsingin saaristo on myös ainutlaatuinen verrattuna esimerkiksi tukholmalaiseen merellisyyteen, sillä meillä avomeri on lähellä. Toisin kuin metsiin, saaristoon liittyy myös vahva kulttuurinen ulottuvuus. Saaret eivät ole ainoastaan paikkoja ihailla luontoa, vaan myös käydä ravintoloissa, tutustua historiaan, harrastaa, jne.

Saaristo ja merellisyys ovat vierailijoita kiinnostava teema selvitysten mukaan. Myös paikalliset toimijat kokevat saariston ja merellisyyden tärkeänä osana Helsingin erityisyyttä ja keskeisenä matkailun ja tapahtumien toiminta-alueena. Viimeaikaiset toimet avata uusia saaria vierailijoille (Vallisaari, Isosaari) on otettu innostuneesti vastaan.

Keskeisin saariston ongelmakohta on heikot ja kausiluontoiset kulkuyhteydet. Kiinnostuksesta huolimatta useilta saaristosta kiinnostuneilta matkailijoilta se on jäänyt kokematta vuodenajasta riippumatta. Yhteyksistä tai saarten mahdollisuuksista ei koeta olevan riittävästi tietoa. Helposti ostettavia tai laajasti vierailijoita kiinnostavia saari- tai saaristoristeilyelämyspaketteja ei ole tarjolla.

Huonoista yhteyksistä ja tiedon saatavuudesta johtuen myös helsinkiläiset vierailevat saaristossa verrattain vähän. Vaikka mielikuvissa saaret ja meri ovat osa helsinkiläisyyttä, faktisesti niissä oleskelu ei ole valtaosalle asukkaista osa arkea. Monet palvelut ovat vain rajoitetun ajan auki ja myös tunnetuimman saarikohteen Suomenlinnan intensiivinen vierailukausi rajoittuu kesään. Monessa muussa saareissa ei ole infraa tapahtumien järjestämiselle.

Meri ja saaret osaksi kaupunkielämää

Ehdotetut toimet

Käynnistetään laajamittainen kehitystyö saariston saavutettavuuden parantamiseksi

- Lyhyellä aikavälillä lisätään nykyisen liikennöinnin tiedot osaksi HSL:n reittiopasta
- Pidemmän aikavälin visio on HSL:n alainen vesibussilinjaverkosto, joka mahdollistaa saarissa vierailun eripuolilta kaupunkia suuremmin suunnittelematta.
- Mahdollisesta ja tuetaan uusien liikkumisen palvelujen, kuten esim. taksiveneiden ja hop on hop off -vesibussien ilmaantuminen markkinoille.
- Lisätään soveltuviin kohtiin siltoja saarien välille, esimerkiksi Vartiosaareen (vrt. Isoisänsilta).

Käynnistetään yhdessä yksityisen sektorin kanssa investointiohjelma palvelujen kohentamiseksi

- Päämääränä on paitsi ehostaa tiloja (sisätilat, taukotilat, kahvilat yms.), myös laajentaa saaristossa tapahtuvaa toimintaa ja lisätä elämyksellisyyttä.
 - Tavoitetaso: jokaisen vierailukäytössä olevan saaren palvelutaso muodostuu niin houkuttelevaksi, että venematka sinne tuntuu kannattavalta sekä paikallisten että vierailijoiden mielestä.
- Pienimuotoisen tapahtumajärjestämisen tueksi rakennetaan infraa.
- Laaditaan jokaiselle saarelle oma identiteetti tai profiili; esim. historia-, tapahtuma, ja luotosaari jne. (vrt. luontoalueiden profilointi)

Meri ja saaret osaksi kaupunkielämää

Ehdotetut toimet

Kaavoitetaan saariin tontteja majoituspalveluille

- Pidemmällä aikavälillä tavoitellaan laadukkaita ja kekseliäitä majoitusratkaisuja, kuten esimerkiksi kelluvia mökkejä tai puumajakyliä.
- Lyhyellä aikavälillä osoitetaan paikkoja väliaikaisille majoitusratkaisuille ja uudenlaisten konseptien kokeiluille.

Edistetään uudenlaisten saaristoaiheisten retkien ja ohjelmapalveluiden syntyä

- Risteilyideoita: purjeveneristeilyt, teemaristeilyt ajankohtien mukaan, paikallinen ”Hurtigruten” Etelä-Suomen rannikolle.
- Ideoita omatoimiseksi ja opastetuiksi retkipaketeiksi: pari ja saarta ja piknikkori tai kyttyssä matka, ohjelma ruokailuineen ja majoitus.

Lisätään tietoisuutta saaristosta

- Kehitetään keskitetty saaristoaiheinen verkkopalvelu, josta saa kaiken oleellisen tiedon saariston aktiviteeteista ja tapahtumista. Lyhyellä aikavälillä infopalvelu voi olla esimerkiksi somepohjainen.
- Perustetaan ydinkeskustaan (esim. Kauppatorille) merellisen Helsingin infokeskus, josta saa tietoa saaristosta ja josta esim. retket lähtevät.

Euroopan helpointa järjestää tapahtumia

"Helsinki on aika ruma, tyly ja juro paikka, mutta kovin omintakeinen."

Kulttuurisesti Helsingillä koetaan olevan muista Pohjoismaista selkeästi erottuva ja suomalaiseseen kansanluonteeseen nojautuva profiili. Helsingin luonnetta ja ilmapiiriä kuvaillaan mm. seuraavasti: rouhea, rosoinen, edgy, omintakeinen, outo, juro, ei sliipattu kulma Skandinaviaa, melkein osa Venäjää, täynnä kaurismäkeläistä estetiikkaa, paikka jossa korostuu synkkyys, hiljaisuus, ja rauhallisuus.

Outoutta ja omaperäisyyttä yhdistelevän kulttuurin merkittävimmäksi manifestaatioksi määritellään Helsingissä järjestettävät tapahtumat. Kansainvälisesti niistä tunnetaan muutama suuri, kuten Slush, Flow, ja Tuska. Mutta erityisesti helsinkiläistä vetovoimaista kaupunkikulttuuria ovat lukuisat pienet ja omintakeiset, ruohonjuuritasolta ponnistavat tapahtumat (Ravintolapäivä, kaupunginosien Block Partyt, jne.).

Vierailijat ovat myös arvioineet Helsingissä järjestettävät tapahtumat pääasiassa erittäin hyväksi tai erinomaisiksi. Paikalliset kokevat selvitysten mukaan tapahtumat tärkeäksi osaksi Helsingissä asumista ja ovat avoimia niiden määrän kasvamiselle.

Vaikka Helsingin kaupungin tahtotila on ollut jo pitkään tavoitteen suuntainen ja toimijoiden mukaan edistystä on viime vuosina tapahtunut reippaasti, koetaan tapahtumien järjestäminen edelleen tarpeettoman hankalaksi. Sekä suurten että pienten tapahtumien järjestäjät kokevat asiointin kaupungin kanssa olevan suhteettoman vaivalloista ja epäjohdonmukaista. Suurten tapahtumien kanssa operoivien on haasteellista suunnitella toimintaansa pitkäjänteisesti. Pienet toimijoiden puolella taas siirtymä ideasta tapahtumaksi saattaa kompastua lupaprosesseihin.

Lisäksi suurten tapahtumien järjestäjät kokevat tilaisuuksien aikarajoitteet sekä selkeästi määritellyn tapahtumapaikan puutteen ongelmiksi. Pientapahtumatoimijoiden puolella taas koetaan liian usein jäävän kaupungin virallisen tahtotilan vastaisesti ilman muodollista tai epämuodollista tukea. Pienet tapahtumat myös ovat usein ensisijaisesti paikallisille järjestettyjä, joten kieltä taitamattomien vierailijoiden on hankala saada niistä tietoa.

Euroopan helpointa järjestää tapahtumia

Ehdotetut toimet

Tapautumien lupajärjestelyn ja muun byrokratian helpottamisen jatkaminen

- Pienten tapahtumajärjestäjien kentässä tavoitteeksi saattaa siirtymä ideasta tapahtumaksi mahdollisimman helpoksi. Kootaan ruohonjuuritason kaupunkikulttuuritoimijoista yhteistyöryhmä, jonka kanssa kaupunki kehittää ratkaisut muuttaa lupamenettelyt, viranomaisten laatimat tapahtumajärjestäjien ohjeet, jne. yksinkertaisimmiksi ja käyttäjäystävällisemmiksi.
- Suurtapahtumien järjestäjien kentässä tavoitteeksi ennakoitavuus ja pitkäjänteisen toiminnan mahdollistaminen. Yksinkertaistetaan lupamenettelyjä ja aluevuokria, sekä laaditaan johdonmukaisuutta molempiin suuntiin edistävät raamit tapahtumien järjestämisprosessille. Kaupunki varmistaa, että sillä on riittävät viranomaisresurssit palvella kasvavaa tapahtumakenttää.
- Selvitetään yhdessä tapahtumajärjestäjien ja asukkaiden kanssa missä ja millä tavoin tapahtumien melu- ja aikarajoitteita voitaisiin höllentää myöhempään jatkuvien tilaisuuksien mahdollistamiseksi.

Asenteiden ja toimintakulttuurin muutoksen edistäminen

- Helsingin hallinnon tavoitetasoksi tapahtumajärjestäjien kanssa käytävälle vuorovaikutukselle ”*Totta kai onnistuu!*”
- Perustetaan kaupungin hallintoon virka, jonka tarkoitus on toimia yhteyshenkilönä erityisesti pienten tapahtumajärjestäjien suuntaan ja johtaa toimintakulttuurin parantamisen kehitystyötä.
- Allokoidaan riittävät resurssit ruohonjuuritason tapahtumajärjestäjien tukemiseksi.
 - Perustetaan varustelainaamo, josta pienellä budjetilla operoivat toimijat voivat lainata tapahtumainfraa (esim. lava, kaiuttimet, yms.).
 - Myönnetään harkitusti erinäisiä lupia ilman korvausta.
 - Selvitetään mahdollisuudet laajentaa Helsinki-viikon säätiön toimintaa ruohonjuuritason tapahtumien tukemiseen.

Euroopan helpointa järjestää tapahtumia

Ehdotetut toimet

Markkinointiyhteistyön lisääminen tapahtumajärjestäjien kanssa

- Sisällytetään kuratoitujen pientapahtumien markkinointi kaupungin toteuttaman englannin ja muun kielisen tapahtumamarkkinoinnin piiriin
- Tehdään laaja-alaisesti yhteistyötä suurten ja kansainvälisen profiilin tapahtumien järjestäjien kanssa, hyödyntäen osallistujatietoja muun Helsingin palvelutarjonnan markkinoinnissa.

Kiinteiden tapahtuma-alueiden perustaminen

- Kaupunkiin perustetaan hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle muutama erikokoinen pysyväluontoinen ulkoilmatapahtumapaikka, joista löytyy valmiiksi perusinfra konserttien ja muiden tapahtumien järjestämiselle.
 - Ehdotettuja paikkoja: Suvilahti ja Malmin lentokenttä (määrääjäksi ainakin), hyvä benchmark-kohde Tallinnan laululava.

Sydämellistä pimeyttä

"Slushilla on hyvä brändi pelata omituisuudella ja pimeydellä, mikä on yksi Helsingin potentiaalisia menestysjuttuja."

Helsingissä riittää pimeää ja hämärää kautta useaksi kuukaudeksi. Ajoittain on myös talvista, mutta vähälumiset talvet ovat yleistyneet. Maailmassa ei ole montaa paikkaa missä näissä olosuhteissa on laajasti tarjolla kiinnostavaa kaupunkikulttuuria. Tästä on poikkeuksena Reykjavik, jossa on merkittävillä satsauksilla lisätty talven tapahtumatarjontaa. Samalla vierailijamäärät ovat nousseet.

Helsingissäkin tapahtumat, kuten Lux Helsinki ja uuden vuoden juhlat sekä talviurheiluperinteet osoittavat, että ihmiset viihtyvät ulkona myös kylmään ja pimeään aikaan kunhan on sopivaa tekemistä tarjolla. Kyselyssä 72 % vastaajista koki matkailukauden laajentamisen myöhään syksyyn ja talveen omaavan potentiaalia.

Perinteistä suomalaista saunakulttuuria ja sen viimeaikaista helsinkiläistä renessanssia myös pidetään matkailun vahvuustekijänä. Siinä korostuu kylmän ja pimeän kauden suomalainen ulottuvuus: tunnelmallisuus ja sisätiloissa oleva lämpö. Suomalainen sauna on selvitysten mukaan yksi matkailijoita eniten kiinnostavista kulttuurielämyksistä.

Helsingin hotellien kapasiteetti on kesäkauden ulkopuolella verrattain alhainen. Vierailijamääriä on täten mahdollista kasvattaa nopeallakin aikataululla. Lisäksi suurille yleisötapahtumille on valmistumassa yhä kattavampi sisätilavalikoima (katollinen Olympiastadion, Töölön uusi monitoimiareena).

Toistaiseksi Helsinkiä ei ole kehitetty kovin vakavasti siitä näkökulmasta, että kaupunki olisi elävä myös pimeällä ja kylmällä kaudella. Monen saattaa olla vaikea kuvitella vireää talvikaupunkia. Tämä saattaa potentiaalista huolimatta heijastua toimijoiden ja investorien halukkuuteen kehittää pimeää kautta. Pienten tapahtumien järjestäminen on talvella huomattavasti kesää haasteellisempaa, sillä sopivia suojaisia puitteita ei juuri ole.

Sydämellistä pimeyttä

Ehdotetut toimet

Laaditaan syksylle ja talvelle pimeästä ajasta ammentava myönteinen ja eksoottinen brändikokonaisuus

- Visiotyössä tunnistetut oleelliset elementit:
 - ”Capital of Dark”; pimeä kausi merkitsee stressittömyyttä, läheisten kanssa oloa, slow lifea, rauhoittumista, jne.
 - ”Warm on the Inside”; Helsingissä ei pohjoiseen liitettyjen mielikuvien vastaisesti tarvitse paella talvella, vaan ulkona olon vastapainoksi on aina tarjolla lämpimiä ja tunnelmallisia sisätiloja.
- Palveluja ja tapahtumia on kuitenkin ensisijaisesti kehitettävä paikallisiin tarpeisiin. Vierailijat seuraavat jos paikallisetkin menevät.

Kytetään pimeään ja kylmän kauden hyödyntäminen poikkileikkaavasti muissa ydinteemoissa tapahtuvaan (luonto, meri/saaristo, tapahtumat/omituinen kulttuuri) kehitystyöhön

- Lisätään talvikauden mahdollisuuksia saaristo- ja luontomatkailuelämyksiin; esitetyjä ideoita:
 - Kulkua jäissä, jäänmurtajat matkailukäyttöön, mökkiyöhön saaristossa tai Nuuksiossa huipentuvat syksyn pimeysreittiit.
- Fasilitoidaan modernien saunapalvelujen syntyä paitsi keskustaan, myös saaristoon ja luontokohteiden lähetyville.
- Pienimuotoisia ulkoilmakonsertteja ja muita ruohonjuuritason tapahtumia varten kaupungin on rakennettava katollisia puitteita.

Koordinoidaan talvinen ankkuritapahtumien sarja

- Myöhäisen syksyn ja talven tapahtumallisuuden selkärangaksi on perustettava nauha suuren profiilin tapahtumaklustereita
- Tämä voisi olla esimerkiksi Slushin laajentuminen tapahtumaklusteriksi, itsenäisyyspäivän aaton kansanjuhlat, joulutapahtumien klusteri, Lux Helsingin laajentaminen, helmi-maaliskuulle uusi talvifestivaali tai talven juhlatviikot.

Kohennetaan talviurheilun ja -ulkoilun olosuhteita

- Talviurheilua voisi mahdollisuuksien mukaan vahvistaa; esim. tekojääratojen lisääminen mahdollistaa luistelun hallien ulkopuolella, hiihtomahdollisuuksien laajentamista esim. keinolumella tulee selvittää, pisteitä ulkovarusteiden vuokraamiselle.

Valmiit vahvuudet

Työssä tunnistettiin kaksi Helsingin kiinnostavuuteen tai kaupungissa vierailuun liittyvää ulottuvuutta, joissa suhteellisen pienillä kehityspanoksilla voisi saada matkailuun ja tapahtumiin merkittävästi lisää puhtia.

Toimivan Suomen näyteikkuna	Pieni suuri metropoli
Valjastetaan matalalla roikkuvat hedelmät liittyen Suomen hyvinvointiyhteiskuntaan, kouluihin, osallistumiseen, päätöksentekoon ja puhtauteen tehokkaampaan hyötykäyttöön.	Autetaan matkailijat, tapahtumakävijät ja kongressivieraat löytämään Helsingin olemassa olevat ja kaupungin kokoon nähden monipuoliset tekemisen mahdollisuudet.

Keskeiset toimet

Toimivan Suomen näyteikkuna	Pieni suuri metropoli
<p>Valjastetaan matalalla roikkuvat hedelmät liittyen Suomen hyvinvointiyhteiskuntaan, kouluihin, osallistumiseen, päätöksentekoon ja puhtauteen tehokkaampaan hyötykäyttöön.</p>	<p>Autetaan matkailijat, tapahtumakävijät ja kongressivieraat löytämään Helsingin olemassa olevat ja kaupungin kokoon nähden monipuoliset tekemisen mahdollisuudet.</p>
<ul style="list-style-type: none">• Selvitetään mitkä kaupungin omat hyvinvointipalvelut soveltuisivat parhaiten tuotteistettavaksi matkailun piiriin ja rakennetaan niiden ympärille matkailutoimintaa.• Selvitetään miten ympäristöystävällisyys voidaan parhaiten konkretisoida matkailijoille ja tapahtumakävijöille koettavaksi teemaksi.• Kannustetaan matkailuyrityksiä ja tapahtumajärjestäjiä tuotteistamaan ja tuomaan toiminnassaan esiin toimivan yhteiskunnan ja kestävän kehityksen näkökulmia.	<ul style="list-style-type: none">• Tehdään vierailijoiden reitinvalinta helpoksi• Profiloidaan ja tuodaan eri kaupunginosia matkailijoiden tietoisuuteen.• Sisällytetään kaupungin ruokakulttuuristrategiaan matkailua edistäviä tavoitteita.• Edistetään merkittävien matkailu- ja tapahtumatoimijoiden välisiä uusia kumppanuuksia

Toimivan Suomen näyteikkuna

”Suomalainen demokratia on käsite maailmalla. Turvallisuus, stabiilisuus, ja toimiva yhteiskunta, tämän kaiken pitäisi antaa tuntua ja näkyä.”

Suomalainen tasa-arvo, koululaitos, hyvinvointivaltio, yhteiskunnan toimivuus, ja turvallisuus ovat maailmalla valmiiksi tunnettuja asioita. Niiden vaikutuksesta Helsinki myös sijoitetaan vuosi toisensa jälkeen erilaisissa vertailuissa maailman parhaimpien asuinkaupunkien joukkoon.

Lisäksi yhä ympäristötietoisemmassa maailmassa Skandinavian alueelle yleisesti liitettävä ympäristötietoisuus ja puhtaus ovat kadehdittavia ja kiinnostavia asioita. Myös sidosryhmäkyselyssä vastuullisuus koettiin yhtenä merkittävämpänä matkailuun ja tapahtumiin vaikuttavana ilmiönä.

Muut pohjoismaiset pääkaupungit ovat tietoisesti ottaneet johtajuutta ympäristöystävällisyydessä ja tuoneet sitä esiin omaa kilpailukykyään vahvistaessa. Esimerkiksi European Green Capital Award -palkinto on myönnetty Tukholmaan (2010), Kööpenhaminaan (2014), ja viimeisimpänä Osloon (2019). Reykjavik oli puolestaan finalistina 2012-2013.

Globaalisti suhteutettuna Helsinki kuuluu ympäristökysymyksiin edistyksellisesti tarttuvien kaupunkien joukkoon, vaikka ei ole parrasvaloissa paistatellutkaan. Suurin osa matkailijoista myös kokee Helsingin yleisesti turvallisena ja siistinä kaupunkina, jossa on toimiva julkinen liikenne.

Mielikuvista poiketen Helsingissä ei matkailijan näkökulmasta ole kuitenkaan tarjolla itse koettavia, kosketeltavia, kuvattavia ja omille verkostoille jaettavia elämyksellisiä demonstraatioita ”demokratia-Suomesta” tai ympäristöystävällisyydestä. Jälkimmäiseen liittyen päinvastoin Helsingin keskustassa on näkyvällä paikalla hiilikasa.

Toimivan Suomen näyteikkuna

Ehdotetut toimet

Selvitetään mitkä kaupungin omat hyvinvointipalvelut soveltuisivat parhaiten tuotteistettavaksi matkailun piiriin ja rakennetaan niiden ympärille matkailutoimintaa

- Ideoita demonstraatioiksi:
 - Laaditaan Keskustakirjastolle selkeä matkailuprofiili ja sijoitetaan sinne sauna
 - Perustetaan koulumuseo, tarjotaan matkailijoille avoimia työväenopiston kursseja
 - Tuodaan kaupungin ilmaisia uimarantoja paremmin esille

Selvitetään miten ympäristöystävällisyys voidaan parhaiten konkretisoida matkailijoille ja tapahtumakävijöille koettavaksi teemaksi

- Ideoita demonstraatioiksi:
 - Sijoitetaan saaristoon ekologisen rakentamisen wau-kohde
 - Kaikki tapahtumat toimivat uusiutuvalla energialla
 - Sallitaan keskustassa ainoastaan sähköllä kulkevat turistibussit

Kannustetaan matkailuyrityksiä ja tapahtumajärjestäjiä tuotteistamaan ja tuomaan toiminnassaan esiin toimivan yhteiskunnan ja kestävä kehityksen näkökulmia

- Ideoita:
 - Sisällytetään Helsinki-brändin alle vaatimus sitoutua ympäristöystävällisyyteen
 - Kaupunki laatii oman laatusertifioinnin, joka myönnetään ympäristövastuullisesti toimiville sitä aktiivisesti esille tuoville toimijoille
 - Tarjotaan toimijoille koulutuksia ja neuvontaa

Pieni suuri metropoli

"Helsinki on väistämättä epädynaamisempi kuin Berliini, Amsterdam, Barcelona tai Lontoo, mutta sisältää silti lähes kaiken mitä em. kaupungit voivat tarjota."

Yksilöllisten matkailijoiden tarpeisiin Helsingissä on jo valmiiksi monenlaisia helsinkejä lähekkäin ja toisiinsa limittyen. Pääkaupunkiasemansa turvin Helsinkiin on keskittynyt paljon enemmän kulttuuritoimintoja ja toimintaa kuin useimpiin vastaavan kokoisiin kaupunkeihin. Tarjonta laajentuu edelleen Amos Andersonin museon uusien tilojen avauduttua. Ydinkeskustaan on valmistumassa varsinainen museoiden klusteri.

Useimmat matkailijaa kiinnostavat kohteet ovat myös sijoittuneet varsin kompaktille alueelle. Tämän ansiosta Helsinki on lyhyen kaupunkiloman tai vierailun aikana otettavissa suhteellisen helposti haltuun. Ruokakulttuuri koetaan pääasiassa myönteiseksi yllätykseksi. Tallinnassakin voi piipahtaa milloin vain.

Kokoaan suurempi Helsinki on onnistunut tekemään itsestään kongressien järjestämisen raskaansarjalaisen. Vuosi 2016 oli kongressimatkailussa kaikkien aikojen menestyksekkäin. Tällä tiellä on syytä jatkaa. Synergiaa muuhun matkailutarjontaan on kuitenkin syytä kehittää, sillä selvitysten mukaan kongressimatkailijat eivät ole löytäneet vapaa-ajalleen riittävästi tekemistä.

Vaikka kohteita ja erilaisia kaupunginosia on useita lähekkäin, kaupungista kuitenkin puuttuvat matkailijoille suunnatut opasteet ja reitit, kaupunginosien mahdollisuuksista ei saa helposti tietoa ja vaivattomasti ostettavia palvelupaketteja ei ole saatavilla. Ruokaelämykset taas rajoittuvat usein hienostoravintoloihin tai pelkästään matkailijoille suunnattuihin ravintoloihin.

Pieni suuri metropoli

Ehdotetut toimet

Tehdään vierailijoiden reitinvalinta helpoksi

- Kantakaupungin alueelle on sijoitettava selkeät matkailijoille suunnatut opasteet
- Tärkeimmät kohteita yhdistävät pyörätiet on ehostettava korkealaatuisiksi ja selkeiksi väyliksi

Profiloidaan ja tuodaan eri kaupunginosia matkailijoiden tietoisuuteen

- Profiloidaan eri kaupunginosia ja alueita yhdessä paikallistoimijoiden kanssa (tuloksena kaupunginosakartat, yms., vrt. Design District).
 - Kantakaupungissa profilointi kaupunginosien tasolla (Kallio, Töölö, Punavuori, jne.) ja kantakaupungin ulkopuolella suurpiirien tasolla (Itäinen suuripiiri, Koillinen suuripiiri, jne.)

Sisällytetään kaupungin ruokakulttuuristrategiaan matkailua edistäviä tavoitteita

- Tavoitteena on luoda modernille suomalaiselle keittiölle uusi paikallisia laajasti kiinnostava taso fine dining -rintaman ja pelkästään turisteille suunnatun tarjonnan välimaastoon.
- Etsitään tapoja rakentaa siltaa aasialaisten ruokatottumusten ja suomalaisen ruoan välille (vrt. hampurilaisten ja club sandwichien välityksellä eurooppalaisia makuja pohjoisamerikkalaisille matkailijoille).

Edistetään merkittävien matkailu- ja tapahtumatoimijoiden välisiä uusia kumppanuuksia

- Fasilitoidaan yhteistyötä toimijoiden kesken olemassa olevien mahdollisuuksien maksimoimiseksi. Esimerkiksi:
 - Edistetään ydinkeskustassa sijaitsevan taiteen ja kulttuurin keskittymän konseptointia helposti hahmotettavaksi ja instituutorajat ylittäväksi Kulttuuriklusteriksi
 - Tehdään tiukempaa yhteistyötä kongressin järjestäjien kanssa pre- ja post-tourien sekä ohjeisohjelman järjestämisen kanssa, lapsiperheitä unohtamatta

Tukipilarit

Alueet, joissa Helsingin on noustava nykypäivän vaatimusten tasolle tai hyödynnettävä valjastamatonta potentiaalia.

Majoituskapasiteetin kasvattaminen ja monipuolistaminen	Kantakaupungin elämyksellisyyden parantaminen	Uusien matkailupalvelujen ja -kohteiden luominen	Helsinki-brändin kokoaminen ja alueellinen laajentaminen	Digiloikan tekeminen
Houkutellaan lisää majoitusalan investointeja ja luodaan tarvittavat olosuhteet moninaisten majoitusratkaisujen synnylle.	Varmistetaan, että kantakaupungin alue on vireä, viihtyisä ja huokuu vieraanvaraisuutta.	Fasilitoidaan uusien tarjoutumien syntymistä tukemalla yritysten palvelumuotoiluprosesseja, kehittämällä kaupungin palveluja laajassa yhteistyössä, ja edistämällä helsinkiläistä jakamistaloutta.	Kootaan kaupunkiseudun nykyisin pirstaleina olevat matkailua ja vetovoimaisuutta edistävät voimat yhteen saman brändin alle.	Tuetaan vierailijoita ja palveluntarjoajia hyödyttävien digitaalisten rakenteiden kehitystyötä.

Keskeiset toimet

Majoituskapasiteetin kasvattaminen ja monipuolistaminen	Kantakaupungin elämyksellisyyden parantaminen	Uusien matkailupalvelujen ja -kohteiden luominen	Helsinki-brändin kokoaminen ja alueellinen laajentaminen	Digiloikan tekeminen
Houkutellaan lisää majoitusalan investointeja ja luodaan tarvittavat olosuhteet moninaisten majoitusratkaisujen synnylle.	Varmistetaan, että kantakaupungin alue on vireä, viihtyisä ja huokuu vieraanvaraisuutta.	Fasilitoidaan uusien tarjoutumien syntymistä tukemalla yritysten palvelumuotoiluprosesseja, kehittämällä kaupungin palveluja laajassa yhteistyössä, ja edistämällä helsinkiläistä jakamistaloutta.	Kootaan kaupunkiseudun nykyisin pirstaleina olevat matkailua ja vetovoimaisuutta edistävät voimat yhteen saman brändin alle.	Tuetaan vierailijoita ja palveluntarjoajia hyödyttävien digitaalisten rakenteiden kehitystyötä.
<ul style="list-style-type: none">• Houkutellaan rohkeasti uusia majoitusalan investointeja• Priorisoidaan monimuotoisuutta uudessa majoituskapasiteetissa• Mahdollistetaan kokeilut ja väliaikaiset ratkaisut• Tehdään yhteistyötä alustatalouden majoituspalvelujen kanssa	<ul style="list-style-type: none">• Laaditaan toimintaohjelma kantakaupungin vireyden ja viihtyisyyden lisäämiseksi• Laaditaan laatukriteerit urbaanien ranta-alueiden ja merenrantakaupunginosien kehittämiseksi• Tarjotaan vieraanvaraisuuden kulttuuria vahvistavia koulutuksia• Käynnistetään keskeisten vierailukohteiden ympäristöjen kohentamishankkeita.	<ul style="list-style-type: none">• Yritysten ja palvelujen uusiutumisen sekä uusien yritysten synnyn tukeminen• Laaditaan helsinkiläiset jakamistalouden pelisäännöt• Luodaan edellytykset Helsinki-tarinoiden leviämiseksi TV:n, elokuvien ja digitaalisten pelien kautta	<ul style="list-style-type: none">• Käynnistetään neuvottelut Helsinki-brändin laajentamiseksi pääkaupunkiseudun kokoiseksi• Käynnistetään neuvottelut Uudenmaan kansallispuistojen integroimisesta Helsinki-brändin alle• Käynnistetään neuvottelut yhteismarkkinoinnin aloittamisesta Lapin ja Turun saariston kanssa	<ul style="list-style-type: none">• Aloitetaan kehitystyö avoimen tapahtumatietoalustan luomiseksi• Vauhditetaan Helsinki-sovelluksen kehitystyötä ja varmistetaan sen soveltuvuus vierailijoiden tarpeisiin• Selvitetään mahdollisuudet hyödyntää ohjelmistoalustaa vauhdittamaan digitaalista kauppaa ja matkailutoimijoiden välistä yhteistyötä• Edistetään matkailijoiden digitaalista seuranta ja toimijoille relevanttien tietovarantojen avoimuutta

Majoituskapasiteetin kasvattaminen ja monipuolistaminen

"Helsingin hotellit ovat yksi iso ongelmakenttä. Niitä on vähän ja erityisesti trendikkäät hotellit puuttuvat. Meidän uudetkin hotellit ovat sellaisia, jotka ovat luonteeltaan 15 vuotta vanhoja."

Helsingissä oli vuoden 2016 lopussa 59 majoitusliikettä, jotka tarjosivat matkailijoille noin 8 900 huonetta ja 17 200 vuodetta. Näiden keskimääräinen käyttöaste oli 71,7 %. Eniten kysyntää oli elokuussa (83,9 % käyttöaste) ja vähiten joulukuussa (58,9 %). Kesän suurten tapahtumien ja esimerkiksi Slushin aikaan hotellit pullistelevat.

Keskeinen elementti muiden pohjoismaisten pääkaupunkien matkailijavirtojen voimistumisessa viime vuosina on niiden samassa tahdissa reippaasti kasvanut majoituskapasiteetti. Helsingissä investointeja on tehty huomattavasti hillitymmin. Joulu-helmikuun pitkällä heikolla käyttöasteella on ollut tähän vaikutuksensa. Tällä hetkellä tilanne vaikuttaa valoisammalta: seuraavan neljän vuoden aikana Helsinkiin on valmistumassa kolmetuhatta hotellihuonetta. Kehitystä tulee vahvistaa.

Majoitustarjonta on myös varsin yksipuolista. Helsingistä puuttuvat yksilöllisyyden trendin mukaiset trendikkäät boutique-hotellit sekä edulliset majoitusratkaisut. Nuorten suosimia hostelleja on vain kourallinen.

Perinteisen hotellikapasiteetin kasvun laahatessa uudentyyppiset yhteisölliseen kuluttamiseen liittyvät majoitusmuodot ovat ottaneet merkittäviä harppauksia. Esimerkiksi Airbnb-majoitus kasvoi Helsingissä yli 70 % vuonna 2016. Majoitusyksiköitä oli lukumääräisesti jo neljäsosan verran virallisesta hotellikapasiteetista.

Majoituskapasiteetin kasvattaminen ja monipuolistaminen

Ehdotetut toimet

Houkutellaan rohkeasti uusia majoitusalan investointeja

- Kaupungilta tarvitaan selkeä linjaus matkailun priorisoimisesta ja matkailumarkkinointiin panostamisesta, jotta hotelli-investoinnit saadaan kunnon nousuun. Keskustelua matkailun kehittämistä tulee samalla aktiivisesti edistää ja laajentaa, jotta toimijoiden kiinnostus pysyy yllä.
- Majoitusinfran kasvattamisessa Airport Cityn tärkeä rooli tunnistettava

Priorisoidaan monimuotoisuutta uudessa majoituskapasiteetissa

- Otetaan majoituksen diversiteetin laajentaminen keskeiseksi tavoitteeksi, esimerkiksi ideakilpailuja ja oppilaitoskumppanuuksia hyödyntämällä.
- Laadulliselle kehittämiselle suuntaviivoja antavat ytimet; esimerkki-ideoita:
 - Kelluva hostelli Töölönlahdelle
 - Pikkumökeistä koostuva ”summer cottage hotel” kantakaupungin läheiselle luontoalueelle.
 - Aalto-yliopiston muotoilijoiden ja arkkitehtien kanssa yhteistyössä rakennettuja telttakyliä saariin.

Mahdollistetaan kokeilut ja väliaikaiset ratkaisut

- Edistetään väliaikaisten majoitusratkaisujen syntyä, kannustetaan kokeilemaan.
- Lyhyellä aikavälillä: Tehdään pop up -majoituksen järjestäminen helpoksi, erityisesti tapahtumien aikana. Kouluja voisi myös kesällä hyödyntää pop up -majoituksen paikkoina.

Tehdään yhteistyötä alustatalouden majoituspalvelujen kanssa

- Kaupunki voisi koota Airbnb-majoittajat yhteen ja käyttää matkailumarkkinointikanavana tai kehittää niistä autenttisen matkailun klusterin, samalla kuitenkin edellyttäen yhteisiä majoitustavan sosiaalista kestävyyttä edistäviä pelisääntöjä.

Kantakaupungin elämyksellisyysparantaminen

"Esimerkiksi Köpiksessä uusilla alueilla on rakennettu coolisti: ympäristöratkaisuja, inhimillisiä mittakaavoja, upeaa arkkitehtuuria. Meillä parhaimmat paikat saa ihan millä tahansa ratkaisuilla."

Helsingin kantakaupungin alueella on monenlaista tekemistä suhteellisen kompaktisti (ks. pieni suuri metropoli), mutta myös selkeitä kehityskohtia. Kaupungistuvassa maailmassa kaupunkiympäristön laatu ja eläväisyys ovat ihmisille yhä tärkeämpiä asioita. Suhteessa muiden Pohjoismaiden pääkaupunkeihin Helsingissä on usein kovin uneliasta, erityisesti aivan ydinkeskustassa.

Syitä on monia. Aivan ydinkeskusta ei ole profiloitunut paikallisia kiireettömään oleskeluun palvelutarjonnaltaan laajasti kutsuvaksi paikaksi. Myös läpi kantakaupungin julkiset tilat ovat viimeistelemättömiä tai muussa kuin viipyilemään kutsuvassa käytössä. Katukalusteet puuttuvat ja toreja on pysäköintikenttinä. Lisäksi terassit menevät kiinni aikaisin ja moni ravintola on kiinni sunnuntaisin. Palvelukulttuuristakin löydetään parannettavaa.

Veden äärellä sijaitsevat kaupunkialueet ovat ympäri maailman sekä paikallisia että matkailijoita erityisesti kiinnostavia kohteita. Mm. Oslossa ja Kööpenhaminassa on investoitu suuresti vetovoimaisten merellisten kaupunginosien toteuttamiseen. Helsingissä taas rantojen potentiaali on monessa kohtaa käyttämättä tai uusien alueiden kohdalla laatuun ei ole panostettu.

Kauppatori ja Eteläranta kaupungin sydämessä ovat vuodesta toiseen epämääräisessä käytössä ja Jätkäsaaren tai Kalasataman rakentamisessa on viehkeyden ja elävyyden tavoittelu jäänyt sivurooliin. Helsingistä puuttuu myös kantakaupungin rantoja mukaileva ja selkeästi tunnistettava rantareitti. Katajanokan Altaan ja Hernesaaren Löylyn koetaan olevan suuntaa näyttäviä valonpilkkuja.

Elämyksellisyyttä pystytään parantamaan myös monessa avainkohteessa. Kasvojen kohotusta kaipaaviksi paikoiksi mainitaan toistuvasti Kauppatorin ohella Sibeliuksen monumentin ympäristö sekä Kansalaistorin ja Töölönlahden alueet. Senaatintorilta taas toivotaan bussit pois.

Kantakaupungin elämyksellisyyden parantaminen

Ehdotetut toimet

Laaditaan toimintaohjelma kantakaupungin vireyden ja viihtyisyyden lisäämiseksi

- Kaupunkiympäristö
 - Huolehditaan kävelykaduille ja aukoille olohuonemaisuuden tunnetta tuovia katukalusteita ja vapautetaan pysäköintikenttinä palvelevat keskeiset alueet ihmisille (esim. Kauppatorin alue, Töölöntori, Rautatieaseman edusta).
 - Varmistetaan, että ulkotiloihin muodostuu mahdollisimman tuulen- ja sateensuojaisia kävelyreittejä.
 - Muutetaan viikonloppuisin ydinkeskusta kävelykeskustaksi ja edistetään pidemmän aikavälin tavoitetta toteuttaa laaja pysyvä kävelykeskusta.
 - Tiivistetään ja laajennetaan kantakaupunkia elävyyden ja tapahtumien lisäämiseksi. Työssä tarvitaan kaupunkisuunnittelun ja matkailutoimijoiden jatkuvaa vuoropuhelua.
- Palvelutarjonta
 - Käynnistetään neuvottelut terassilupien höllennyksestä, keskeisinä kysymyksiä aukiolo yli klo 22:n ja joustavuus tilaratkaisuissa.
 - Selvitetään keinoja valjastaa alikäytössä olevia tiloja monipuolisempaan käyttöön, erityisesti ilta-aikaan.
 - Selvitetään keinoja säilyttää ydinkeskustan vuokrataso ja tilat myös pienten ja vaihtoehtoisten toimijoiden ulottuvilla. Kaupungin omassa toiminnassa kiinnitetään vuokralaisten valinnassa huomiota valtavirrasta poikkeavien palvelujen lisäämiseksi.
 - Helsingin kaupunki ryhtyy lobbaamaan sunnuntaityötä sääntelevän lainsäädännön keventämiseksi.
 - Perustetaan ns. yöpormestarin virka, joka johtaa kantakaupungin vireyden parantamista.

Kantakaupungin elämyksellisyyden parantaminen

Ehdotetut toimet

Laaditaan laatukriteerit urbaanien ranta-alueiden ja merenrantakaupunginosien kehittämiseksi

- Rakentuvilla ja vielä rakentumattomilla ranta-alueilla kehittämistyötä ohjaava kriteeristö keskittyy erityisesti miljööseen tasonnostoon, arkkitehtuurin kunnianhimoon ja alueiden käytettävyyteen sekä paikallisille että matkailijoille (palvelut ja tapahtumat).
- Perustetaan kantakaupungin ranta-alueita yhdistävä käveltävä ja pyöräiltävä rantareitti, jonka varrelta löytyy kiinnostavia palveluja, kohteita ja toimintoja tasaisin väliajoin.

Tarjotaan vieraanvaraisuuden kulttuuria vahvistavia koulutuksia

- Matkailijoiden kanssa tekemisissä oleville toimijoille suunnatut koulutukset pyrkivät kasvattamaan palveluhenkisyttä elämyksellisyyttä matkailijoiden vaatiman tason mukaiseksi.

Käynnistetään keskeisten vierailukohteiden ympäristöjen kohentamishankkeita

- Esimerkiksi Sibelius-monumentin ympäristön kehittäminen mahdollisten alueesta kiinnostuneiden palveluyritysten kanssa, Seurasaaren ympäristön kehittäminen yhdessä Kansallismuseon ja yritysten kanssa, turistibussien pysäköinnin ohjaaminen pois Senaatintorilta, sekä Töölönlahden puiston ja Kansalaistorin alueen uudistaminen olohuonemaiseksi käyttäjänäkökuulmasta
- Huolehditaan, että asiakaspolut ovat strategisissa paikoissa riittävän elämyksellisiä antamaan hyvän ensivaikutelman, esim. suosituimmat reitit satamista kohti keskustaa.

Uusia vetovoimaisia matkailupalveluja ja -kohteita

"Kaupunkistrategian otsikko 'Maailman toimivin kaupunki' tulee ymmärtää kaikkialle ulottuvan design-ajattelun tuloksena."

Tavoitteet kasvattaa matkailualaa ja mukautua toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin edellyttävät toimialalla jatkuvaa uusiutumista ja uusien ideoiden jalkauttamista. Kaupungit kautta maailman ovat yhä selkeämmin ottamassa roolia kehittämisen alustoina ja mahdollistajina.

Yksilöllistyvien matkailijoiden ja digitalisaation aikakaudella matkailijat ja palveluntarjoajat ovat voimistuvasti suorassa vuorovaikutuksessa keskenään. Tässä tilanteessa kaupunkien matkailua edistävien organisaatioiden rooli mahdollistajina korostuu. Tehtävinä on mm. auttaa eri toimijoita ja yrityksiä kertomaan itse omat tarinansa. Uusien innovaatioiden ja elämyspalveluiden syntymisessä kaupungit toimivat yhteiskehittämisen alustoina. Helsingin vahva muotoilukaupunkiperintö tarjoaa selkänöjää toimia yritysten kasvun vauhdittajana.

Matkailualalla kulutuksen ja liiketoiminnan tapoja vauhdilla muuttavat jakamistalous ja yhteisöllinen kuluttaminen ovat merkittäviä trendejä. Ilmiöllä saattaa olla nykyisiä toimialarakenteita ravisuttavia vaikutuksia, mutta samalla avautuu mahdollisuuksia saada markkinoille uusia aidosti paikallisia ja yksilöllisiä palveluita. Ilmiöt ovat tulleet jäädäkseen, joten hallinnolla on syytä ottaa aktiivinen rooli kehityksen suunnan ohjaajana.

Viime aikoina monissa kaupungeissa on syntynyt uudenlaisia ja merkittäviä TV-sarjoihin ja elokuvaan perustuvia matkailuvirtoja. Esimerkiksi Islannissa tutkimusten mukaan 20% matkailijoista saapuu TV:n ja elokuvien kuvauspaikkojen ja tarinoiden vaikuttamana, Game of Thrones -sarja lippulaivabrändinään. Helsinkiin liittyen ei ole olemassa valmista tarinatuotetta, mutta Suomessa on otettu vuonna 2017 käyttöön cash-repay-järjestelmä, jonka myötä TV- ja elokuvaproduktiot saavat tukea valtiolta mikäli tarjoavat tuotteissaan paikallinäkyvyyttä. Kannustimet menestyksekkään Helsinki-keskeisen tarinan synnylle ovat osittain paikallaan. Pullonkaula on kuitenkin edelleen Helsingin kaupungin suhtautuminen yhteistyöhön kuvausprojektien kanssa.

Sidosryhmät myös kokevat, että TV- ja elokuvamatkailuun verrattavaa potentiaalia voisi löytyä myös Helsingissä vahvana toimivalta pelialalta.

Uusia vetovoimaisia matkailupalveluja ja -kohteita

Ehdotetut toimet

Yritysten ja palvelujen uusiutumisen sekä uusien yritysten synnyn tukeminen

- Kaupunki tukee mahdollisuuksien mukaan palvelumuotoiluprosesseja ja tarjoaa matkailualan toimijoille niiden tarpeiden mukaan esim. erityyppisiä koulutuksia sekä apua markkinointiin ja verkostojen hankintaan.
- Perustetaan uusien palveluiden ja innovaatioiden jalostamista sekä asiakaslähtöisyyttä tukeva mentorijärjestelmä. Se voisi rakentua esimerkiksi monipuolisesta ja -alaisesta joukosta kokeneita asiantuntijoita ja toimivasta ohjauksesta heidän löytämisekseen. Palvelun käyttäjän ei edellytetä tuntevan kaupungin organisaatiota.
- Sisällytetään laajasti erilaiset toimijat, kansalaisjärjestöt ja kaupunkilaiset ml. maahanmuuttajat ja nuoret mukaan kaupungin omien matkailu- ja tapahtumapalvelujen kehitystyöhön.

Laaditaan helsinkiläiset jakamistalouden pelisäännöt

- Kaupunki laatii helsinkiläiset jakamistalouden pelisäännöt ja osallistuu aktiivisesti niitä noudattavien palvelujen tukemiseen soveltuvin tavoin, esim. viestintä, sparraus, tilat, jne. Tavoitteena on lisätä vastuullisuutta paikallisesti tapahtuvan toiminnan piirissä.
- Kaupunki lobbaa kansallisten jakamistalouden pelisääntöjen luomisen puolesta (esim. verotuskysymykset).

Luodaan edellytykset Helsinki-tarinoiden leviämislle TV:n, elokuvien ja digitaalisten pelien kautta

- Kaupungin hallinnossa otetaan prioriteetiksi helpottaa televisio- ja elokuvaproduktioiden valitsemista Helsinki kuvauspaikaksi. Ryhdytään tekemään jo toteutuksessa olevien kansainvälisen tason produktioiden kanssa yhteistyötä (esim. yhteisiä markkinointitoimia) kaupungin kiinnostavuuden nostamiseksi.
- Toteutetaan pilotti korkean profiilin pelialan toimijoiden kanssa helsinkiläisyyden sisällyttämisestä pelimaailmaan. Mahdollistetaan peliteollisuudelle Helsingin 3D-mallidatan hyödyntäminen kaupallisissa tuotteissa.

Helsinki-brändin kokoaminen ja alueellinen laajentaminen

"Maailman ihmiset eivät tiedä tästä maailmankolkasta mitään muuta kuin Helsingin ja Suomen."

Paikkaperustaisen brändäyksen kasvava rooli on merkittävä verrokkikaupunkien toimintaa ohjaava tekijä. Paikkaan keskittyvään strategiaan liittyy erottamattomasti koko kaupunkiseudun kehittäminen kokonaisvaltaisesti samaan suuntaan. Sen myötä kaupunkiseuduilla on luotu toimintamalleja, jotka kokoavat voimia saman sateenvarjon alle ja häivyttävät sektorien rajoja. Tavoitteena on saada kaupunkiseutu näyttäytymään samalta sekä asukkaille, matkailijoille että investoreille.

Tukholmassa "Capital of Scandinavia" -brändi on ollut käytössä jo vuodesta 2005. Sillä on ollut poikkeuksellisen laaja yli 50 kunnan kokoinen alueellinen kattavuus, joka kasvaa edelleen. Vuonna 2016 brändin alle "muutti" peräti yli 160 km päässä Tukholmasta sijaitseva Norrköping. Tukholman voittokulku kaikilla mahdollisilla rintamilla on kiistatonta viime vuosien ajalta. Kööpenhaminan hiljattain käyttöön ottama Greater Copenhagen -brändi puolestaan kattaa 79 kuntaa ja 4 miljoonaa asukasta Kööpenhaminan ja Malmön alueelta.

Pääkaupunkiseudun ja laajemman metropolialueen matkailun kehittämis- ja markkinointipanostukset ovat olleet hajanaisia ja heiveröisiä. Airport City on nähtävä olennaisena osana Helsingin matkailun kehittämistä. Lisäksi yhteistyössä Lapin matkailun kanssa on merkittävästi potentiaalia.

Helsinki-brändin kokoaminen ja alueellinen laajentaminen

Ehdotetut toimet

Käynnistetään neuvottelut Helsinki-brändin laajentamiseksi pääkaupunkiseudun kokoiseksi

- Kootaan nykyisin pirstaleina olevia voimia yhteen Tukholman mallin mukaisesti. Sidosryhmätyön perusteella rajausta pääkaupunkiseutuun (Helsinki, Espoo, Vantaa, ja Kauniainen) on alkuvaiheessa mielekkäintä työn edistämiseksi. Pidemmällä aikavälillä koko laaja metropolialue on saatettava yhteisen Helsinki-brändin alle.
 - My Helsinki tarjoaa valmiin ja oikeansuuntaisen alustan laajentaa Helsinki-sateenvarjoa.

Käynnistetään neuvottelut Uudenmaan kansallispuistojen integroimisesta Helsinki-brändin alle

- Uudenmaan kansallispuistot ja muut keskeiset luontokohteet hyötyisivät yhteistyöstä Helsingin matkailun kanssa. Helsingin kaupungin ja luonnon yhdistelyä tarjoava imago puolestaan tarvitsee houkuttelevaa ja monen tyyppistä sisältöä.

Käynnistetään neuvottelut yhteismarkkinoinnin aloittamisesta Lapin ja Turun saariston kanssa

- Helsinki ja Lappi ovat Suomen tunnetuimmat matkailukohteet. Synergiaedut ovat suuret.
- Turun saaristo on tunnettu ja vetovoimainen matkailukohde, yhteinen markkinointi ja palvelukonseptointi sekä –myynti ovat mahdollisia.

Digiloikan tekeminen

"Kaikessa tekemisessä digitalisaation omaksuminen on ehdoton standardi, meidän pitää hypätä kovasti maailman kärkeen."

Digitalisaatio on nykypäivänä olennaisesti läsnä matkailu- ja tapahtumakokemusten eri vaiheissa. Teema tunnistetaan myös yhdeksi tärkeimmäksi matkailuun ja tapahtumien tulevaisuuteen vaikuttavista ilmiöistä.

On tärkeää, että vierailujen tueksi on relevantteja matkakokemusta rikastuttavia ja helpottavia sähköisiä palveluja. Visit Oslo esimerkiksi on synkronoinut ensimmäisenä Euroopassa Ticketmasterin lipunmyynnin rajapinnan tapahtumakalenteriinsa. Tämä on edelleen integroitu Oslon sekä paikallisille että matkailijoille suunnattuun kaupunkisovellukseen.

Matkailutoimijat puolestaan voivat hyötyä vierailijoiden digitaalisiin ympäristöihin jättämästä jalanjäljestä. Ihmisten digikulutuksen seuraaminen erilaisilla uusilla työkaluilla ja big datalla on muodostamassa tärkeäksi keinoksi saada täsmällisempää tietoa matkailijoista ja tapahtumakävijöistä. Esimerkiksi Kööpenhaminassa on aloitettu pilottitutkimuksia missä ja millä tavalla Foursquare-, Instagram- ja Facebook-check-inien perusteella ihmiset viettävät aikaansa kaupungissa. Lisäksi Talkwalker-louhintatyökalulla "kuunnellaan" mistä ihmiset puhuvat sosiaalisessa mediassa.

Helsingissä on tällä hetkellä älypuhelinsukupolville tarjolla niukasti "perusinfraa", kuten digitaalisia tapahtumatietoja, reittiopastusta, jne. Erityisesti tapahtumamarkkinointia auttaisi kaikille avoin tapahtumakalenteri.

Digiloikan tekeminen

Ehdotetut toimet

Aloitetaan kehitystyö avoimen tapahtumatietoalustan luomiseksi

- Tavoitteeksi asetetaan alueellinen vapaa ja riippumaton tapahtumaportaali, jonne kaikki toimijat lisäävät tapahtumatietonsa sopivaan kategoriaan ennalta määrättyin kriteerein. Ryhmittelyt laaditaan yhdessä toimijoiden kanssa. Alusta toimii avoimena rajapintana, jota eri tahot voivat hyödyntää haluamallaan tavalla; esimerkiksi toimija voi suodattaa omille sivuilleen näkyville paikallisia ja/tai tiettyyn teemaan liittyviä tapahtumia. Myöhemmin portaalin tapahtumiin kytketään myös saatavuustieto.

Vauhditetaan Helsinki-sovelluksen kehitystyötä ja varmistetaan sen soveltuvuus vierailijoiden tarpeisiin

- Kaupunki on kehittämässä asukkaiden palautteenantoon keskittyvää mobiilisovellusta. Sen kehitystyötä on syytä laajentaa koskemaan laajemmin koskemaan tiedonvälitystä asukkaille ja matkailijoille. Matkailijoille sovellus voisi tarjota samasta paikasta myös reittiopastiedon eri kohteisiin ja tapahtumiin.

Selvitetään mahdollisuudet hyödyntää ohjelmistoalustaa vauhdittamaan digitaalista kauppaa ja matkailutoimijoiden välistä yhteistyötä

- Islantilainen Bókun on matkailualalle keskittynyt esimerkki vauhdilla kasvavista myynti- ja sopimuksenhallinta-alustoista, jotka helpottavat palvelujen ostamista toimijoiden välillä ja siten edistävät uudenlaisten yhdistelmien tekemistä. On syytä selvittää Bókunin tai vastaavan alustan soveltuvuus Helsingin matkailu- ja tapahtumamarkkinoilla.

Edistetään matkailijoiden digitaalista seuranta ja toimijoille relevanttien tietovarantojen avoimuutta

- Pilotoidaan tapoja, joilla kaupunki voisi tuottaa matkailutilastojen ohella matkailu- ja tapahtuma-alan toimijoita hyödyttävää tietopohjaa vierailijoiden käyttäytymisestä (esim. somelouhintaa).
- Kasvatetaan avoimen datan tarjontaa toimijoiden hyödynnettäväksi.

**Lopuksi inspiraatioksi
muutama projektin
aikana ideoitu originelli
kehitysidea.**

Valikoituja “out of the box” -pilotteja

Lisämausteita joulun

- Helsingiläiseen joulun voisi lisätä omintakeisen erityispiirteen. Helsingissä voisi vaikkapa tavata sananvapauden, rauhan ja kestävän kehityksen pukin. Tai perinteisen joulun rinnalle voisi kehittää uudeksi tapahtumaksi pakanallisen joulun, eli esihistoriallisen joulun.

Virtuaalinen Helsinki-kaveri

- Kehitetään mobiilisovelluksen kautta saavutettava tekoäly, joka toimii matkailijalle ihastuttavana Helsinki-kaverina koko reissun ajan. Helsinki-kaveri juttelee matkailijalle korvanappien kautta ja tekee ehdotuksia. Se lukee vaikka suomalaisen iltasadunkin, jos niin halutaan. Sovelluksen käytössä olisi tarkoin kuratoitua sisältöä.

Rosoinen Helsinki -peli

- My summer car -pelistä inspiraation saanut seikkailupeli, jossa seikkaillaan pitkin omituista Helsinkiä. Se antaisi Helsingistä ja sen vaihtoehtotapahtumista niin kiinnostavan kuvan, että pelaajia alkaisi lopulta saapua tutustumaan pelipaikkoihin paikan päälle.

Helsinki-Pietari-festivaali

- Helsingin lähiöissä tapahtuva Helsinki-Pietari-kaksoiskaupunkifestivaali marginaalikulttuurille. Sen selkärankana toimii kuukauden katkeamaton Allegro-yhteys.

Töölönlahden kasvihuone

- Rakennetaan valohoitoa tarjoava valtava kasvihuone Töölönlahden alueen tyhjäkäytössä oleville nurmikentille. Toimii myös tapahtumapaikkana pimeällä kaudella.

Teknobileet Eduskuntatalossa

- Aloitetaan perinne, jossa mahdollistetaan tilaisuuksien järjestäminen (esim. 1-2 kertaa kuussa) tiloissa, joissa on tavallisesti aivan muuta toimintaa. Vaikkapa teknobileet Eduskuntatalossa.

Vision ja tiekartan laadinta

Helsingin matkailun ja tapahtumien visio ja sitä tukeva tiekartta ovat sidosryhmien kanssa yhteisesti tuotettu kokonaisuus. Työn sisältö heijastaa visioprosessin aikana muodostunutta ja jaettua näkemystä tarvittavista tekemisen painopisteistä.

Visioprosessin eri vaiheita olivat:

- Kirjallinen taustatyö Helsingin matkailusta ja tapahtumista sekä tilanneanalyysi keskeisistä verokkikaupungeista (Tallinna, Tukholma, Kööpenhamina, Oslo ja Reykjavik)
- 15 visionäärin ja asiantuntijan haastattelut
- Sähköinen kysely matkailun ja tapahtumien toimijakentälle (144 vastaajaa)
- Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston ryhmähaastattelu
- Työpaja visionääreille ja asiantuntijoille
- Toiminnallinen Hämmästyttävä Helsinki -kisa, jossa ratkaisuja pohdittiin ympäri kaupunkia ja toimijoiden tiloissa

Työn eri vaiheet tuottivat kirjavan joukon yksityiskohtaisia kehitysehdotuksia. Niitä on hyödynnetty läpi raportin havainnollistamaan vision suuntaista tekemistä. Raportissa on myös teemoihin liittyviä nostoja anonymisti toimijoiden ja asiantuntijoiden suusta.

Koosteet kaikista visioprosessin aikana tuotetuista työmateriaaleista ovat raportin liitteinä.

Kuva: Anssi Kumpula

Liitteet

Liite 1. Kooste dokumenttianalyysistä

Liite 2. Kooste haastatteluista

Liite 3. Kooste kyselyn tuloksista

Liite 4. Kooste elinkeinojaoston ryhmähaastattelusta

Liite 5. Kooste työpajan tuloksista

Liite 6. Kooste Hämmästyttävä Helsinki -kisan tuloksista